

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2023/1219,

17. mai 2023,

millega muudetakse delegeeritud määrust (EL) 2016/1675 seoses Nigeeria ja Lõuna-Aafrika Vabariigi lisamisega määruse lisa I punktis esitatud tabelisse ning Kambodža ja Maroko kustutamise ja sellest tabelist

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2015. aasta direktiivi (EL) 2015/849, mis käsitleb finantssüsteemi rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise tõkestamist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 ja tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/60/EÜ ja komisjoni direktiiv 2006/70/EÜ, ⁽¹⁾ ning eriti selle artikli 9 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

- (1) Liit peab tagama oma finantssüsteemi ja siseturu ühtsuse ja nõuetekohase toimimise tõhusa kaitse rahapesu ja terrorismi rahastamise eest. Seepärast on direktiivis (EL) 2015/849 sätestatud, et komisjon peaks kindlaks tegema suure riskiga kolmandad riigid, kelle rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise korras esineb strateegilisi puudusi, mis kujutavad endast märkimisväärset ohtu liidu finantssüsteemile.
- (2) Komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2016/1675 ⁽²⁾ on kindlaks määratud suure riskiga kolmandad riigid, kelle puhul esineb strateegilisi puudusi.
- (3) Võttes arvesse rahvusvahelise finantssüsteemi kõrget integratsioonitaset, tihedat sidet turuosaliste vahel, liitu sisse või sellest välja suunatud piiriüleste tehingute suurt mahtu ning turu avatuse määra, on mis tahes rahapesu või terrorismi rahastamisega seotud oht rahvusvahelisele finantssüsteemile ohuks ka liidu finantssüsteemile.
- (4) Kooskõlas direktiivi (EL) 2015/849 artikli 9 lõikega 4 võtab komisjon arvesse uusimat kättesaadavat teavet, eelkõige rahapesuvastase töökonna hiljutisi avalikke teadaandeid, töökonna tugevdatud järelevalve all olevate jurisdiktsioonide loetelu ja töökonna rahvusvahelise koostöö järelevalverühma aruandeid konkreetsetest kolmandatest riikidest tulenevate riskide kohta.

⁽¹⁾ ELT L 141, 5.6.2015, lk 73.

⁽²⁾ Komisjoni 14. juuli 2016. aasta delegeeritud määrus (EL) 2016/1675, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2015/849, määrates kindlaks suure riskiga kolmandad riigid, kus esineb strateegilisi puudusi (ELT L 254, 20.9.2016, lk 1).

- (5) Pärast delegeeritud määruse (EL) 2016/1675 viimast muutmist on rahapesuvastane töökond ajakohastanud oma tugevdatud järelevalve all olevate jurisdiktsioonide loetelu. 2023. aasta veebruaris toimunud täiskogu istungil lisas töökond loetellu Nigeeria ja Lõuna-Aafrika Vabariigi ning kustutas sellest Kambodža ja Maroko. Neid muudatusi arvesse võttes viis komisjon läbi hindamise suure riskiga kolmandate riikide kindlakstegemiseks kooskõlas direktiivi (EL) 2015/849 artikliga 9.
- (6) 2023. aasta veebruaris võttis Nigeeria kõrgetasemelise poliitilise kohustuse teha koostööd rahapesuvastase töökonna ja samalaadse piirkondliku asutusega *Groupe Intergouvernemental d'Action contre le Blanchiment d'Argent en Afrique de l'Ouest* (GIABA), et muuta oma riiklik rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise kord tulemuslikumaks. Pärast vastastikuse hindamise aruande vastuvõtmist 2021. aasta augustis on Nigeeria teinud edusamme mõne aruandes soovitatud meetme osas, et parandada oma süsteemi, sealhulgas täiustades rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise õigusraamistikku ning ajakohastades oma hinnangut rahapesu, terrorismi rahastamise ja massihävitussrelvade leviku rahastamisega seotud riskide kohta, ning on tugevdanud sihipäraste finantssanktsioonide rakendamist. Nigeeria teeb rahapesuvastase töökonna tegevuskava rakendamiseks järgmist: 1) viib lõpule rahapesu ja terrorismi rahastamisega seotud jääkriski hindamise ja ajakohastab oma riiklikku rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise strateegiat, et tagada kooskõla teiste suure riskiga eelkuritegudega seotud riiklike strateegiatega; 2) tõhustab ametlikku ja mitteametlikku rahvusvahelist koostööd kooskõlas rahapesu ja terrorismi rahastamise riskidega; 3) parandab rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise riskipõhist järelevalvet finantseerimisasutuste ning teatavate finantssektoriväliste ettevõtete ja kutsealade üle ning tõhustab ennetusmeetmete rakendamist suure riskiga sektorites; 4) tagab, et pädevad asutused saaksid õigeaegselt tutvuda juriidiliste isikutega seotud täpse ja ajakohase teabega tegelikult kasu saavate omanike kohta, ning kohaldab karistusi tegelikult kasu saavate omanike kohustuste rikkumise eest; 5) tõendab, et rahapesu andmebüroo levitab järjest rohkem finantsteavet ja et õiguskaitseasutused seda kasutavad; 6) tõendab rahapesuga seotud uurimiste ja esitatud süüdistuste arvu pidevat suurenemist kooskõlas rahapesuriskidega; 7) tegeleb valuuta deklareerimise kohustuse rikkumiste ennetava avastamisega, kohaldab asjakohaseid sanktsioone ja säilitab terviklikke andmeid külmutatud, arestitud, konfiskeeritud või võõrandatud varade kohta; 8) tõendab eri liiki terrorismi rahastamisega seotud uurimiste ja esitatud süüdistuste arvu pidevat suurenemist kooskõlas riskitasemega ning tõhustab asutustevahelist koostööd terrorismi rahastamise uurimisel; 9) teeb riskipõhist ja sihipärast teavitustööd terrorismi rahastamisega seotud kuritarvitamise ohus olevate mittetulundusühendustega ning rakendab riskipõhist järelevalvet terrorismi rahastamisega seotud kuritarvitamise ohus olevate mittetulundusühenduste suhtes, ilma et see häiriks või takistaks mittetulundusühenduste seaduslikku tegevust.
- (7) 2023. aasta veebruaris võttis Lõuna-Aafrika Vabariik kõrgetasemelise poliitilise kohustuse teha koostööd rahapesuvastase töökonna ning samalaadse piirkondliku asutusega, milleks on Ida- ja Lõuna-Aafrika rahapesuvastase võitluse rühm (ESAAMLG), et muuta oma rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise kord tulemuslikumaks. Pärast vastastikuse hindamise aruande vastuvõtmist 2021. aasta juunis on Lõuna-Aafrika teinud märkimisväärsed edusamme seoses paljude aruandes soovitatud meetmetega oma süsteemi parandamiseks, töötades muu hulgas välja riikliku rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise poliitika, et tegeleda suuremate riskidega, ning muutes hiljuti terrorismi rahastamise tõkestamise ja sihipäraste finantssanktsioonide õigusraamistikku. Lõuna-Aafrika teeb rahapesuvastase töökonna tegevuskava rakendamiseks järgmist: 1) tõendab, et on pidevalt suurendanud väljasaadetud vastastikuse õigusabi taotluste arvu, et hõlbustada rahapesu ja terrorismi rahastamisega seotud uurimisi ja eri liiki varade konfiskeerimist kooskõlas oma riskiprofiiliga; 2) parandab teatavate finantssektoriväliste ettevõtete ja kutsealade riskipõhist järelevalvet ning tõendab, et kõik rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutused kohaldavad nõuete täitmata jätmise korral proportsionaalseid ja tõhusaid karistusi; 3) tagab, et pädevad asutused saaksid õigeaegselt tutvuda juriidiliste isikutega seotud täpse ja ajakohase teabega tegelikult kasu saavate omanike ja kokkulepete kohta, ning kohaldab karistusi tegelikult kasu saava omaniku kohustusi rikkunud juriidiliste isikute suhtes; 4) tõendab, et õiguskaitseasutused esitavad rahapesu andmebüroole järjest rohkem taotlusi finantsandmete saamiseks rahapesu ja terrorismi rahastamisega seotud uurimiste jaoks; 5) tõendab tõsiste ja keerukate rahapesujuhtumite ning terrorismi rahastamisega seotud mis tahes tegevuste uurimiste ja nende eest esitatud süüdistuste arvu pidevat kasvu kooskõlas oma riskiprofiiliga; 6) tõhustab suurema hulga eelkuritegudega seotud tulu ja kuriteovahendite kindlakstegemist, arestimist ja konfiskeerimist kooskõlas oma riskiprofiiliga; 7) ajakohastab terrorismi rahastamisega seotud riskihindamist, et anda vajalikku teavet tervikliku riikliku strateegia rakendamiseks terrorismi rahastamise vastases võitluses; 8) tagab sihipäraste finantssanktsioonide tulemusliku rakendamise ja tõendab tulemusliku mehhanismi olemasolu selliste isikute ja üksuste kindlakstegemiseks, kes vastavad riigisisese määramise kriteeriumidele.

- (8) Seepärast jäeldab komisjon oma hinnangus, et Nigeeriat ja Lõuna-Aafrika Vabariiki tuleks käsitada selliste kolmandate riikide jurisdiktsioonidena, mille rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise korras esineb strateegilisi puudusi, mis kujutavad endast märkimisväärset ohtu ELi finantsüsteemile. Seega tuleks Nigeeria ja Lõuna-Aafrika Vabariik lisada delegeeritud määruse (EL) nr 2016/1675 lisa I punktis toodud tabelisse.
- (9) Komisjon on läbi vaadanud Kambodža ja Maroko edusammud strateegiliste puuduste kõrvaldamisel. Need riigid on loetletud delegeeritud määruses (EL) 2016/1675, kuid 2023. aasta veebruaris kustutati nad töökonna tõhustatud järelevalve all olevate jurisdiktsioonide loetelust.
- (10) Rahapesuvastane töökond tervitas Kambodža ja Maroko märkimisväärseid edusamme rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise korra täiustamisel ning märkis, et need riigid on loonud vajalikud õiguslikud ja reguleerivad raamistikud, et täita oma vastavates tegevuskavades võetud kohustused seoses rahapesuvastase töökonna tuvastatud strateegiliste puudustega. Seetõttu ei kohaldata Kambodža ja Maroko suhtes enam töökonna järelevalveprotsessi käimasoleva ülemaailmse rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise nõuete täitmise kontrolli raames ning nad jätkavad koostööd oma piirkondlike asutustega, et veelgi tugevdada oma rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise korda.
- (11) Kuna Kambodža ja Maroko on suurendanud oma rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise korra tulemuslikkust ning tegelenud tehniliste puudustega, et täita rahapesuvastase töökonna tuvastatud strateegilisi puudusi käsitlevates tegevuskavades võetud kohustused, jäeldab komisjon kättesaadava teabe alusel, et Kambodža ja Maroko rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise korras enam puudusi ei ole. Seega tuleks Kambodža ja Maroko delegeeritud määruse (EL) nr 2016/1675 lisa I punktis toodud tabelist kustutada.
- (12) Seepärast tuleks delegeeritud määrust (EL) 2016/1675 vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Delegeeritud määruse (EL) 2016/1675 lisa I punktis esitatud tabel asendatakse käesoleva määruse lisas esitatud tabeliga.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 17. mai 2023

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

LISA

„Nr	Suure riskiga kolmas riik ⁽¹⁾
1	Afganistan
2	Barbados
3	Burkina Faso
4	Kaimanisaared
5	Kongo Demokraatlik Vabariik
6	Gibraltar
7	Haiti
8	Jamaica
9	Jordania
10	Malaisia
11	Mosambiik
12	Myanmar
13	Nigeeria
14	Panama
15	Filipiinid
16	Senegal
17	Lõuna-Aafrika Vabariik
18	Lõuna-Sudaan
19	Süüria
20	Tansaania
21	Trinidad ja Tobago
22	Uganda
23	Araabia Ühendemiraadid
24	Vanuatu
25	Jeemen

⁽¹⁾ Ilma et see piiraks Hispaania Kuningriigi õiguslikku seisukohta Gibralteri territooriumi suveräänsuse ja jurisdiktsiooni suhtes.“